

קונטרס

טיב האמרים

אמרים נעימים ועובדות קודש
להאיר הלבבות ולדומם הנפשות

שבת פרה

מלוקט מטיב אוצרו של
הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

שנת תשפ"ה

להכנס לכל חג ומועד באוירה והכנה ראויה
עם כל הגישמאק ובטעם נפלא

ספר

טיב האמרים

אמרים נעימים ועובדות קודש
להאיר הלבבות ולדומם הנפשיות

מועדי השנה

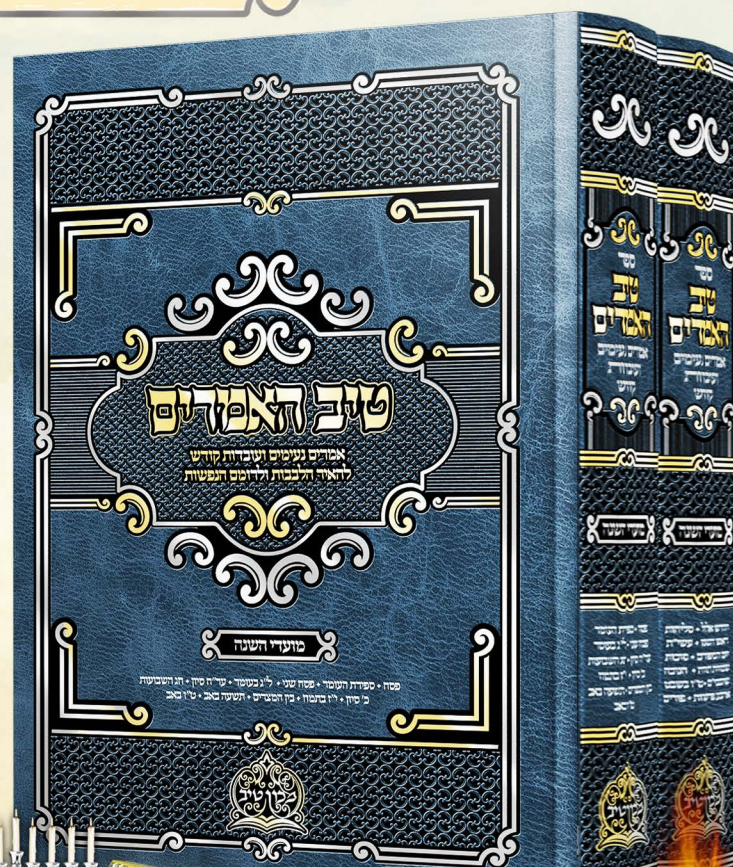
אוצר גדול של מאמרים וסיפורים
לשלחן יום טוב

ברך ב

חודש אלול
סליחות
ראש השנה
עשׂי"ת
יום הכיפורים
סוכות
שמחת תורה
חנוכה
שוכבי"ם
ט"ז בשבט
ארבע פרשיות
פורים

ברך א

פסח
ספירת העומר
פסח שני
ל"ג בעומר
עד"ה סיון
חג השבועות
ב' סיון
י"ז בתמוז
בין המצרים
תשעה באב
ט"ו באב

קו ההזמנות לכל ספרי 'מכון טיב': 0733-22-76-09

מתקשרים ☎ מזמינים 📖 מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

שבת פרה

חייב אדם לטהר עצמו

השבת, מלבד פרשת השבוע קוראים בתורה אף בפרשת פרה, שהיא השלישית בסדר הארבע פרשיות שקבעו חז"ל לקרוא בשבועות אלו, וטעם הדבר שמשמיעין כעת על טהרת הפרה, הוא היות וכשבית המקדש היה קיים כבר היו הרחוקים מירושלים יוצאים מביתם לעלות לרגל ולהקריב את פסחם, על כן היו מזכירים להם להיטהר מטומאתם בכדי שיוכלו להקריב את הפסח במועדו ולא יידחו לפסח שני.

פרה אדומה בזמן הזה - הביצד

שאלו את הבעל שם טוב ז"ל (חוקת), ילמדנו רבינו, מצות פרה אדומה הרי היא מצוה נדירה, ולא רק בזמננו שבעונותינו הרבים חרבה בית מקדשנו ותפארתנו, אלא אפילו בזמן שעמד הבית על מכונו הרי שרק לעיתים רחוקות הזדמן לקיים מצוה זו של שריפת פרה אדומה, עוד ענין פלאי יש בה והוא שהיה מטהר טמאים ומטמא טהורים, ואנו הרי יודעים שכל מצוה הוא ענין נצחי שנוהג בכל עת וזמן, אם כן, במצוה נדירה ופלאית זו מה יש לנו ללמוד הימנה לעבוד את השם יתברך.

ומן הראוי להביא לכאן כמה קטעים, כדי שנלמד ממנו איך לעבוד את השי"ת.

וכה הם הדברים (בעש"ט עה"ת): נודע מה שאמר הבעש"ט ז"ל, ששאלוהו על ענין 'פרה אדומה' היכן היא רמוזה, לבא מזה לעבודת השי"ת תמיד וכו'. והשיב הבעש"ט זלה"ה שזהו ענין ה'גבהות'. שמתחלה אם האדם מתנהג בדרך לא טוב והוא רחוק מהשי"ת, התחלת תיקונו הוא מצד ה'גבהות' ו'שלא לשמה' כמו

להתפארות, או בשביל שיזכה לעולם הבא, שזהו גם כן גבהות נסתר, שחושב שראוי שישלם לו השי"ת שכר על מעשיו, וחושב את עצמו שעושה איזה דבר למענו ית"ש.

ובאמת מצידנו בלתי כח הבורא מה אנו, והאיך יתכן לקבל שכר, רק שמתחלה אי אפשר לבא לזה, וח"ו ישאר בחיצוניות, והותר לו לאחוז ב'גבהות' ו'התפארות' ויעשה שלא לשמה, ומתוך שלא לשמה יבא לשמה (פסחים נ. ב). אבל ב'לשמה' צריך להיות זך ונקי מכל סוג גבהות, כי אם יתערב בו גבהות ח"ו - תפסול העבודה. נמצא הגבהות מטהרת הטמאים הרחוקים מהשי"ת, ומטמא את הטהורים שנתקרבו כבר להשי"ת וכו'.

וכי כל רבי צעיר יבוא לכאן להפריע את מנוחת הרב? תהו אנשי הבית.

אך הואיל והוא צין במכתבו שענין נחוץ לו ביותר להדבר עם הרב, הנוגע להצלת איש ישראל, הכרחו להסדיר לו זמן להפגש עם הרב.

בטרם בואו השתדלו להוציא את כל הכסאות כלם מן החדר, כדי שלא יהיו הרבי החדש להתישב לשיחה עם הרב, כדרכם של רבנים ואדמו"רים... רק ידבר את דברו אשר צריך לו וימשיך בדרכו.

בהגיעו לבית הרב, הניח הצדיק את ידו הקדושה על המזוזה שבפתח החדר ותכף משכה בחזרה; שוב הניח את ידו על המזוזה ושוב מהר להסירה; כך נשנה הדבר כמה פעמים, ועל פני קדשו פשטה ארשת של פליאה ותמיהה.

כשראה זאת הגאון בעל הישועות יעקב, התחיל ואמר: "רק

א. הרב הקדוש רבי צבי הירש 'משרת' מרימנוב זיע"א, בראשית נשיאותו נצרך פעם להפגש עם הגאון רבי יעקב אורנשטיין זצ"ל, בעל הישועות יעקב, רב אב בית דין דלמברג יצ"ו, שהיה אחד מגדולי מנהיגי הדור, אודות ענין דחוף שנצרך עבור הצלת איש ישראל.

היה זה כבר בימי זקנותו של הגאון. מחמת חלשתו הכרח להמעט בקבלת קהל. הסדר היה שכל הרוצה להפגש עם הרב מסדיר בקשתו על גבי הכתב, ולאחר שנבחנו ענין בקשתו - הוא מזמן לשעה מסימת להתקבל אצל הרב.

משהגיע מכתבו של הרימנובער לפני אנשי בית הרב, על רצונו להתועד עם הרב, התכעסו ורגזו מעט. היה זה בתחלת הנהגתו של רבי הירש, העולם כלו עוד הכירוהו בתור 'משרת' נאמן לרבו, הרבי ר' מענדלי מרימנוב זיע"א, והנה זה עתה נעשה בעצמו לרבי!

אך תרץ במתק קדשו, שאברהם אבינו עליו השלום היה צריך להלחם עם ידו, ונצרך לשלחה בכח גדול, כי מעצמה לא רצתה היד לקח המאכלת, שהרי זה היה כנגד רצון השם יתברך, שצוה עליו רק להעלותו ולא לשחטו. כל כך היו אבריו מזככים, שלא היתה ידו מסגלת לעשות דבר שהוא כנגד רצון ה'!"

"כשנתתי" את ידי אל המזוזה, סים הרבי ר' הירש, "לא חשתי שום משיכה לקדשת המזוזה. נסיתי שוב ושוב, והבנתי שאם אין היד נמשכת שמה - אין זו תנועה הרצויה לפניו יתברך, וכנראה אותה מזוזה פסולה!"

כמובן, הוא יצא משם בכבוד גדול!

נכח שם באותו מעמד נכדו של הגאון זצ"ל, שהיה בעצמו רב גדול וחשוב. כשספר לימים את זה המעשה הוסיף:

"יותר" ממה שהתפעלתי מן ה'מופת' החותך, ומרוח הקדש הגלויה של הצדיק, התפעלתי ממדת ההשתוות שהיתה בו. מתחלה כשנכנס קבלו את פניו בקרירות רבה, ואולי אף בזלזול מעט - הוא הבין היטב את הסבה שהחדר היה ריק ללא שום כסא... והדבר לא עשה עליו שום רשם כלל; נכר בו שאין זה 'נוגע' לו מאומה!

ובעקר התפלאתי לאחר מכן, כאשר שוב נודעה צדקותו וכבדוהו בכבוד גדול, כשהכניסו את הכסא, והכל רצו לראות לכבוד מי מביאים הכסא... וזקני הגאון חבבו וכבדו בכבוד גדול - הוא מצדו נשאר כל אותה עת באותה צורה ובאותה תחושה כבתחלה. לא נכר בו שום שנוי, לא בתחלה ולא בסוף, ואף

בשבוע שעבר נקבעה פה מזוזה חדשה לגמרי, שנכתבה בהדור רב על ידי סופר ממחה; אני בעצמי הגהתי אותה והיא כשרה למהדרין מן המהדרין!"

על פני אנשי הבית כבר עלה חיוך קל, לנכח ה'מופת' שנסה, כביכול, הרבי החדש להראות ולא עלתה בידו...

כדי להוכיח אמתת הדבר, צוה הרב לפתח בפניהם תקף את המזוזה. והנה מה מאד נדהמו הכל לגלות חר של ממש במזוזה! התברר, כי כשדפקו את המסמר בקביעת המזוזה טעו במקום הנכון וחוררו בה תבה שלמה, והנה היא נמצאה פסולה לגמרי!

ה'ישועות יעקב' היה אחוז התפעלות. הוא צוה על אנשיו להכניס תקף כסא מכבד עבור הצדיק, והושיבו בחביבות סמוך אליו.

בתוך שיחתם שאל הגאון את הצדיק, אם יכול הוא להסביר לו, כיצד ידע כי יש פסול באותה מזוזה?

הסביר הצדיק בפשטות: "אצל רבי הקדוש רבי מנדל מרימנוב למדנו לזכך את כל האברים והחושים עד שמעצמם ימשכו אך ורק אל הקדשה, ומעצמם יתרחקו מן העברה.

היה מרגלא בפומא קדישא של מורי ורבי, זכותו יגן עלינו, לפרש בפסוקי העקדה (בראשית כב, י): 'וישלח אברהם את ידו, ויקח את המאכלת לשחט את בנו'. לכאורה יש אריכות לשון מיתרת במאמר 'וישלח אברהם את ידו' - הרי פשוט שכאשר לקח המאכלת שלח את ידו, ודי במה שיאמר 'ויקח אברהם את המאכלת'.

ומוסיף שם: והענין הזה אפילו בצדיקים שכבר הם טהורים הוא נוהג תמיד על דרך הנ"ל, שצריך להתקרב להשי"ת ב'גבהות' ו'שפלות'. כי קודם שרוצה האדם להתקרב להשי"ת על ידי איזה מצוה גדולה ותורה או תפלה, נמצא שעדיין הוא מרוחק, ונמצא שלערך הקירוב שיתקרב ויתקדש אחר כך על ידי העובדא שעתיד לעשות, נקרא עתה על דרך הכינוי 'טמא' ומרוחק מהשי"ת, ואי אפשר להתקרב להשי"ת אם לא יהיה לו 'גבהות' וכו'. במאמר רבותינו ז"ל במשנה (סנהדרין לו, א), למה נברא אדם יחידי שצריך לומר עלי העולם עומד כו', דאם לא כן, יאמר לו יצרו שאתה אינך ראוי להתקרב אליו על ידי עובדא זו, לזה צריך להשתמש ב'גבהות', ושי'גבה לבו בדרכי ה" להתקרב דווקא. ובאמת הוא 'שפלות' כמו שאמרנו לעיל, רק שדומה ל'גבהות' נגד היצר הרע שרוצה לפתותו מצד מצוה שמצוה להיות שפל וכו'.

ואחר כך בעת העובדא שעושה, אז אחר כך צריך להיות נשמר מכל צד גבהות, וישפיל את עצמו לפני השי"ת ולפני כל, וזה 'קטנות שבקדושה' וכו'. וה'גבהות' נקרא 'פרה', שמפרה ומגדיל דעת האדם, וגם 'אדומה' מצד הקליפה. על כן צריך להשליך אל תוך שרפת הפרה 'עץ ארז ואזוב ושני תולעת', דאמרינן בגמרא (מדרש תנחומא מצורע ג) מי שהתגאה כארז וכו' ישפיל כאזוב, ע"ש.

והיינו: 'פרה' רומזת למדת ה'גבהות' - שמפרה ומגדיל דעת האדם, ומדה זו של גבהות לכשעצמה היא מדה מגונה מאד, אך בעת שהאדם הרחוק מעבודת השי"ת נתעורר לבו לשוב אל ה' ולעבדו, אך לגודל ריחוקו קשתה עליו העבודה, ואינו יודע כיצד יוכל להתקרב אל ה', אזי העצה היא שבתחילת עבודתו יעבוד את ה' מצד הגבהות,

לא שמץ של התפעלות מכל אותו הכבוד, רק דבר מענינו הנצרך לו בלבד. **התבוננתי** בו בשום שכל ולב באותו בקור, ולמדתי שלמות מדת כן מזככים את מדת הגאווה! **ההשתוות** מה היא - באשר שני הקטבים שוים אצלו בהשוואה גמורה, בין בבזיון ובין בכבוד!"

דהיינו או בכדי להתפאר, או בשביל שיזכה לעולם הבא שגם זה הוא מדה של גבהות נסתרת, משום שחושב שראויים מעשיו שישלם עליהם השי"ת שכר, ומחשיב את עצמו שעושה איזה דבר למען השי"ת, והאמת שבלתי כוחו של השי"ת מה אנו ומה כוחנו, ואיך יתכן לקבל שכר על מעשינו, אמנם בתחילת העבודה אי אפשר לבא לזה וח"ו עלול להישאר בחיצוניות, על כן הותר לו לאחוז במידת הגבהות וההתפארות ומתוך שלא לשמה יבא לשמה, אבל כשהאדם זוכה וכבר הגיע למעלה שעובד את ה' לשמה, אז צריך להיות זך ונקי מכל סוג גבהות, כי אם ח"ו יתערב בו גבהות אזי תיפסל עבודתו^{בא}.

נמצא, כי מדת הגבהות מטהרת הטמאים הרחוקים מהשי"ת, ומטמא את הטהורים שהתקרבו כבר להשי"ת, שאם חלילה יתערב בהם גבהות יתועב לפני ה', ודבר זה שייך אף בצדיקים הרוצים להתעלות עוד ולהוסיף דרגה על דרגותיהם, אזי נחשבים לטמאים לעומת דרגה עליונה זו שעתידיהם להתעלות, וצריך אף להם להשתמש בעצה זו של גבהות, שגיבה לבו בדרכי ה' ובזה יתקרב אל השי"ת, ואז הגבהות מטהר את הטמאים, אבל מיד כשיגיע לידי מעשה ישפיל עצמו לפני השי"ת ולא ידמה לו שהוא גדול מחבריו שאינם עומדים בדרגה זו, שלא יהיה מטמא את הטהורים.

לעצמי כי כפי ראות עיני איני יודע איך יוכל הקב"ה לשלם לי על כל מעשי הטובים, ורק זאת היתה בלבי כי הלא הקב"ה הוא מלך גדול והוא כל יכול ובודאי שיש לו ג"כ את היכולת לשלם לי שכרו עבור כל מעשי הטובים.

אכן כעת משחזרתי הנה הרי כל אימת שאני עורך חשבון לנפשי נוכח אני לראות עד כמה שאני אפס ואין וכמה הריעותי במעשי, עד שאני עומד ומודה

ב. מסופר על חסיד אחד שנסע לרבו למשך תקופה ארוכה להסתופף בצילו ולקנות ממנו דרך בעבודת ד', כאשר חזר לעירו לא ראו אצלו שינוי מיוחד באופן עבודתו, ולכששאלוהו מה למדת אצל רבך במשך תקופה כה ארוכה שנעדרת מבינתך, ענה ואמר: אמנם לפני נסיעתי ג"כ עבדתי את ד' יומם ולילה בתורה ותפילה ושאר מעשים טובים, אלא שתמיד הסתובבתי עם הרגשה מרוממת מאד וחשבתי

והענין בזה הוא שלא יהיה מצב בו כבר ירגיש האדם סיפוק בעבודתו בתורתו ותפילתו ובשאר מעשיו הטובים, כי האיש אשר הוא מרוצה ממעשיו הרי אין תקוה ממנו שיתעלה עוד למדרגות יותר גבוהות ממה שהוא עומד.

ולכל הפחות לא יגרע מאלו העוסקים במסחר שלא ראינו מי שהרויח הרבה כסף שיחליט בדעתו כי כבר יש לו די והותר ומעתה יעביר את ימיו ושנותיו בשינה ומנוחה, כי אדרבה כל כמה שיש לו יותר הרי כך גדל גם תאוותו ותשוקתו להרויח עוד ועוד, וכמו שאמרו חז"ל מי שיש לו מנה רוצה מאתיים, ואמרו עוד אין אדם מת וחצי תאוותו בידו.

אם לא ישים האדם על ליבו לעבוד על כך ולשקול תמיד בפלס את מעשיו, הרי יכול להיות מציאות כזאת שאף בהגיעו לגיל הגבורות עדיין ישאר באותה דרגה והשגה שהיה לו בהיותו בחור בן שמונה עשרה, אף אם יזכה ללמוד הרבה ולהתפלל בכוונה ולעשות מעשים טובים במשך כל שנות חייו, אך כל עוד שהיה מרוצה כל הזמן ממצבו הרי לא יתכן שהתעלה בדרגותיו, וכמה גדול הצער על איש כזה שנשאר תמיד עם אותם ההשגות שקנה לעצמו בהיותו בחור צעיר-כב.

למסקנה, שאמנם מטל עליו לעשות מעט דמעט בגדר ההשתדלות, כדילפינן מקרא (לעיל טו, יח) "וברכך ד' אלקיך בכל אשר תעשה", דבעינן 'מעשה' השתדלות' מצד האדם, אך לזה די במה שיצא מביתו, יסובב בעירות בין בתי ישראל, וישים בה' מבטחו, שמי שצריך כבר יתן לו המעות... והוא מצדו לא יפשט את ידו לבקש מתנת בשר ודם ולא כלום.

כנודע, דרכו בקדש היתה שלא לבקש שום דבר מבן אנוש, ובכל דבר

להקב"ה על כל רגע ורגע שהוא משאיר את התקרה לעמוד על מקומה ואינו מפילה על ראשו של חוטא כמוני.

ג. הרב הקדוש רבי זושא זיע"א, נצרך פעם בדחיפות לסכום הגון כדי להשיא את בתו הכלה.

כאשר ערך בנפשו את חשבון חובת ההשתדלות לעמת מדת הבטחון, המחיבת להשליך יהבו על ד' [כמבאר בספרים הקדושים, שהדבר תלוי במדרגת הבוטח, שלפי חזק בטחונו נמדדת חובת השתדלותו] הגיע

שמח מאד הרבי ר' זושא, על שזמן השם יתברך לידו את כל הסכום, הודה לרעהו מיטיבו בכל לב ופנה לשוב אל ביתו כדי לערך את שמחת הנשואין כדת וכדין.

ויהי בדרך, בעברו דרך אחת העירות, שם לב להתקהלות בכר השוק סביב אשה אחת הבוכיה בקול גדול. כשברר על מה בוכה אותה בת ישראל כשרה, נודע לו שעומדות כאן אלמנה אחת ובתה היתומה, ובוכות בכי תמרורים, שכל ימי חייהן אספו פרוטה לפרוטה עד שצברו תחת ידן סכום הגון הראוי לנדוניה בשביל הבת; עתה באו אל השלחני שבשוק כדי להחליף את מעותיהן, והנה לפתע אבד להן כל צרור כספן; כנראה הבחין בהן אחד מאינשי דלא מעלי שבשוק, ובלא שירגישו 'משך' מהן את כספן...

שאל הרבי ר' זושא: "באיזה סכום מדבר?"

התברר שהיה זה בדיוק כאותו הסכום שקבל מידיו של רבי פנחס קאריצער בשביל נשואי בתו. רחמיו נכמרו מאד על אותה אלמנה ובתה היתומה. תקף פלס את דרכו בין ההמון, כשהוא מכריז ואומר: "הנה אנכי מצאתי את המעות!"

כלם זזו הצדה ונתנו לאיש האלמוני שלא הכירוהו להתקרב. הוא נגש, והוציא את צרור כספו לשמחתן הגדולה של האלמנה והיתומה.

ברם להפתעתן, דרש הרבי ר' זושא עשירית (!) מן הסכום בתור שכר טרחה, על שהואיל בטובו להשיב

שנצרך לו היה פורש בקשתו לפני בורא כל עולמים בלבד, כגון כשהיה רעב - היה תולה עיניו השמימה, ומתפלל על מזונו: "רבנו של עולם, זושא איז אונגערק!" כמה פעמים נסוהו בזה, ובכל פעם התרחשו עמו פלאות חדשות, כידוע.

יצא אפוא הרבי ר' זושא לדרכו, הוא נסע מעיר לעיר, ונאמן לשיטתו לא פשט ידו ולא בקש כלום משום אדם. בדרכו הגיע אל העיר קוריץ, ונכנס לבית מדרשו הגדול והמפרסם של הרב הקדוש רבי פנחס מקוריץ זיע"א, שהיה אחד מגדולי זקני צדיקי הדור.

הרבי ר' פנחס שמח מאד לקראת האורח החשוב, קבלו בסבר פנים יפות, והורה לגבאים לכבדו בבית המדרש כערכו הרם.

לאחר תפלת מנחה התישבו שני הצדיקים לשיחת קדש, ברב חבה ואהבה. תוך כדי שיחתם הבין הרבי ר' פנחס שישנה סבה מסימת למסעו של הרבי ר' זושא הנה, ולא בכדי יצא הוא לגלות, אבל לא עלה בידו להבין מהי סבת נסיעתו. בהמשך השיחה שאל אותו רבי פנחס כמסיח לפי תמו אודות בניו ובני ביתו, וכך נתודע לו שבבית ממתנה בתו לנשואיה. תקף הבין בצדקתו שהרבי ר' זושא פשוט נצרך לממון להכנסת כלה, שכבר הכיר וידע דרכו בקדש שלא לבקש מעצמו כלום.

בטרם פנה רבי זושא לדרכו, תחב הצדיק ר' פנחס אל תוך ידו כיס מלא מרשרשים, שהיה בו כדי כל הוצאות החתנה בהרחבה!

לא נותרה אפוא בררה בפני הרבי ר' זושא - הוא הוציא את צרור הכסף במלואו, שלם את הכל לאלמנה ולבתה היתומה, והמשיך הישר בדרכו.

לא חלפה תקופה ארכה, והנה 'נתפס' הגנב, ובחפוש בכליו מצאו שוטרי העיר בין כל השלל גם את הארנק של אותה אלמנה עם כל הסכום... או אז הבינו הכל למפרע, שאותו 'הלך' אלמוני לא היה אדם פשוט, וכי הוא כלל לא 'מצא' שום ארנק, רק ברב רחמיו על האלמנה שלם הכל מכיסו הפרטי, ועוד 'סדר' לעצמו 'חבילה' מכבדת של בזיונות...

רב העיר היה אחוז התפעלות עצומה מגדל צדקותו של האיש. כשנפגש בהזדמנות עם הרבי ר' פנחס מקוריץ, ספר לו את כל אותו המעשה. לאחר ששאל ממנו רבי פנחס כמה פרטים אודות צורת האיש, סכום המעות וזמן התרחשות המעשה, הבין תכף שזהו הרבי ר' זושא בכבודו ובעצמו, אשר טיב זו העובדה מתאים לו מאד... כנראה, נתן לאותה אלמנה את כל הסכום שקבל ממנו...

כשפגש רבי פנחס לאחר מכן את הרבי ר' זושא, שאלו בענין אותו מעשה, ובקש ממנו להבין כמה פרטים:

ראשית, בקש לברר אודות בתו של הרבי ר' זושא, ושםח לשמע ממנו שהשם יתברך עזרו ממקום אחר, ובתו נשאה כראוי לה.

שנית, שאל הרב: "מילא, מה שהחלטתם להעניק את כל

האבדה לבעליה... האלמנה נדהמה - היה זה סכום גדול ומפלפל, שלא בקלות השיגה אותו.

"וכי למה עלי לשלם 'מעשר' על אבדה שהנך משיב לי?" שאלה האלמנה ברב כאב.

"והרי היה ביכלתי שלא להשיב כלום", ענה האיש, "ולקחת את כל הסכום לעצמי... ועתה שהואלתי בטובי להחזיר הכסף, דורש אני במפגיע את שכרי - עשירית מהסכום, ואף לא פרוטה אחת פחות!"

שוב פרצה האלמנה בצעקותיה ובבכיותיה והחלה גונחת ומתחננת לפני האיש, ששיב לה את כספה במלואו. בקול בוכים ספרה כמה מסרו את נפשן כל חייהן כדי לחסך סכום זה, "והרי יהודים אנו ומחילים במצות 'השבת אבדה'!" היא הסכימה לפצותו בסכום מסים, אבל לא בסך עצום שכזה.

אך האיש לא ותר, ובעקשנות הכריז: "אם אין מעשר אין כסף!"

ההמון החל להתגודד מסביב ולצעק עליו, שאין בו טפת רחמנות על אלמנה מסכנה, ואף היו שהחלו להכות מכות נמרצות.

מנהג הימים ההם, שהיו הרבנים שולטים בכל עניני העיר - תפשו בו אפוא תושבי המקום וסחבוהו אל בית הדין של רב העיר, המרא דאתרא. הוא, כמובן, נזף חמורות באיש המוזר, וצוה עליו להשיב על אתר את כל האבדה לבעליה עד הפרוטה האחרונה!

בואו ונחשב חשבוננו של עולם

וכמובן שצריך משנה זהירות בכך שלא יכנס ח"ו למצב של עצבות ומרה שחורה, שבזה הרי ברח מאש קטנה והכניס את עצמו לאש גדולה. אלא שצריך בזה את המשקל הנכון שיהא באופן המעוררו וממריצו לעבודת ד', וכמו ששמעתי מהגה"צ ר' נטע פריינד זצ"ל שאמר בשם צדיקים לפרש מ"ש (עיי' מנחות פו, א) 'כתית למאור ולא כתית למנחות' שאם בא אדם לידי שברון לב בעת שהוא עושה חשבון בעצמו האיך שהוא נראה, יראה עכ"פ שכתוצאה מכך יבוא לידי הארה בעבודת ד' שמעתה יחדש כנשר נעוריו ויזרז את עצמו יותר בעבודתו ית', ולא שח"ו יבוא ע"י כך למנחות שיתייאש לגמרי וירפה את עצמו גם מכל מה שהיה עושה עד עתה.

ושמעתי לפרש ג"כ את הפסוק (בראשית ד, ז): אם תיטיב שאת ואם לא תיטיב לפתח חטאת רובץ, אם תיטיב - שתחשוב כל הזמן עד כמה טובה הנהגתך בעבודת ד' - שאת, הרי תוכל לבוא לידי גאווה ח"ו, ואם לא תיטיב - שתחשוב כל הזמן על חלק השלילי שבך - לפתח חטאת רובץ, כי מחשבות כאלו מסוכנים מאד שמעתה כבר לא יהיה זהיר כל כך בחשבו לעצמו שכבר בין כך הוא אבוד, אלא העצה היא: נע ונד תהיה בארץ, דהיינו שתלוי לפי המצב, שאם בא אליו היצה"ר בהרהורי גאווה וגסות רוח אזי יתבונן לעצמו עד כמה שאין עבודתו של יימיה ויעשה חשבון בנפשו על כל מעשיו הרעים, אך

הרע בכבודו, והחל לנסות לדחק בי איזה קרטוב הרהור של גאווה על המצוה הגדולה שנפלה בחלקי!

בראותי כי כן, אמרתי להיצר: תכף תראה את 'שכר' עמלך... 'אסדר' לך בזיונות שכאלו, שיותר לא יתחשק לך להתקרב אלי בעבודת הקדש!!!!

כך מתרחקים מן הגאווה!

הסכום במלואו בצדקה לאותה אלמנה, יכולני להבין ללבכם ולנפשכם, ושמח אני על חלקי במצוה, אבל מדוע עשיתם לעצמכם כאלו בזיונות עצומים?!"

התחין הרבי ר' זושא, והסביר: "כשנגשתי עם כיס המעות 'לשלם' כמי שמצא את האבדה, הגיע תכף עמי ביחד אל המצוה גם היצר

אם בא היצר ומנסה להפילו ברשת הייאוש והעצבות ומרה שחורה הרי עליו להתבונן בחלק החיובי שבו ויהיה שמח בחלקו על כל מה שזכה לעשות הטוב בעיני ד'.

העולה לנו מהאמור, שכל מצוה, אפילו אם היא מוגבלת בזמן ובמעשה כדוגמת פרה אדומה, שהיא מצוה שקיומה המעשי נדירה מאד, אך פנימיות המצוה נוהגת תמיד ללא שום הגבלה ומיצר.

קדושת וטהרת העינים

עוד ענין יש לנו כלמוד והוא ענין קדושת טהרת העינים^ג, ממה שפירש רש"י (יט, ד): "אל נוכח פני אהל מועד. עומד במזרחו של ירושלים, ומתכוין ורואה פתחו של היכל, בשעת הזאת הדם".

והנה קרא הרבי הק' לבנו שיבוא אליו, נעמד ממקום קדשו במלוא הדרו, ונטל מעות הצדקה ביד ימינו, ותחבם אל תוך ידו הק' של בנו. ואמר בסערת קדשו: נעם דאס צדקה געלט! [קבל נא את מעות הצדקה], ולא הסתכל אל אותה אשה כלום.

ולאחר שקיבל הווישאווער רב את הכסף מיד אביו, הניחו תיכף על השולחן, וציווה על האשה ליטול המעות, ויצאה מביתו בשמחה רבה.

לאחר מכן הסביר הרה"ק מווישווא זיע"א, הטעם שקרא אותו אביו הק' אליו לתת הצדקה בידו, ולא הניחו בעצמו על השולחן כדי שתיקח האשה הכסף, כפי שלקחה אחר שהניחו הוא על השולחן. - משום שיש בכתבי מרן

ד. אל היכל קדשו של הסבא קדישא בעל 'אהבת ישראל' מוויזניץ זיע"א, הגיעה פעם בת ישראל כשרה, ענייה בת טובים, והחלה בוכה במר נפשה על מצב פרנסתה הדחוק מאוד.

הרבי הק' נתרגש מאוד לקול בכיותיה, והוציא תיכף מאמתחתו סכום הגון שיש בו כדי להחיות ולכלכל את נפשה ונפשות ביתה לתקופה יפה.

באותה שעה עמד לפניו בנו הגדול, הרה"ק בעל 'שארית מנחם' אבדק"ק ווישווא זיע"א, שכבר נודע והתפרסם בחיי אביו כאחד מגדולי הדור, והנהיג את ישיבתו הקדושה ברמה. ובהגיעו פעמים רבות אל היכלא דמלכא של אביו הק' בגרוסוורדיין יצ"ו, היה עומד ומשרת לפניו כעבדא קמי מריה.

מקור דין זה במשניות מדות (פ"ב מ"ד): "כל הכתלים שהיו שם היו גבוהים, חוץ מכותל המזרחי, שהכהן השורף את הפרה, עומד בראש הר המשחה, ומתכוון ורואה בפתחו של היכל, בשעת הזיית הדם ע"כ.

הנה הכהן עומד רחוק מאוד מבית המקדש, שכל מעשי פרה מחוץ למחנה. - ואף על פי כן חייב הכתוב בדין הזאת הדם, שתהא "אל נוכח פני אוהל מועד", שצריך להתכוון ולראות ממקום עמידתו שמחוץ לירושלים את פתחו של היכל. ובשביל קיום דין זה בתורת פרה אדומה, היו צריכים בעת בנין בית הבחירה לבנות כותל מזרחי של הר הבית נמוך משאר הכתלים, כדי שיוכל כהן בהר המשחה [הר הזיתים], להסתכל ולראות פני פתחו של היכל, ולהתכוון להזות הדם כנגדו.

ומוכח כאן, שאם אינו רואה פתחו של היכל לא סגי בעצם הזאת הדם לנוכח הפתח. אלא בעינן שיהא מתכוון ורואה בעיניו את פתחו של היכל, ובד בבד עם הסתכלות העיניים לפתחו של היכל היה מזה הדם כנגדו. שאם לא כן, לא היו צריכים להנמיך קומת כותל המזרחי, ותסגי בהזאה שכנגדו.

ומכאן נוכל להוציא לימוד לקח מוסר, בגודל כח הסתכלות העיניים, שאף בעמידת הכהן ממרחק רב, ורק מביט בעיניו ומסתכל

בלא שיכוון הייחוד המכוון בו. לכן ציווה לבנו שיהא הוא המקבל וזוכה בצדקה, ובנתינה מידו אל ידו כיוון הייחוד הקדוש בלהב אש קודש.

האר"י ז"ל, כוונת ייחוד נורא שצריך לייחד בעת נתינת הצדקה מיד הנותן אל יד המקבל. שנעשה על ידי צירוף יד הנותן עם יד המקבל דייקא, שלמות שם הוי"ה ברוך הוא, כידוע ליודעי חן.

ובכך נמצא כל כולו עסוק בשלהבת המצוה בכל גופו נפשו ונשמתו, ואת אותה אשה לא ראה כלל!

ולפיכך לא רצה הצדיק לקיים המצוה בלי אותו ייחוד, כסוד דרכו בקודש, שלא עשה שום דבר בעולם

אל פני הקודש, הרי הוא מקבל ויונק הקדושה משם, וכל הזאת הדם נחשבת מכוח זו ההסתכלות "אל נוכח פני אוהל מועד".

וכן מצינו במשה רבינו ע"ה, שאמר לו הקב"ה (דברים ג, כז) "עלה ראש הפסגה, ושא עיניך ימה וצפנה ותימנה ומזרחה וראה בעיניך וגו'". משום שעצם ראיית ארץ הקודש וההסתכלות בה, יש בה זכות גדולה.

צא ולמד עד היכן מגיע כוח 'קדושת העיניים', שכל הסתכלות שהאדם מביט בעיניו יש בה השפעה חזקה. - ובהסתכלות בצדיקים ואל מקום קדוש ודבר קדוש, יש בה השפעת קדושה חזקה ואיתנה כל כך, עד שנחשב כמי שבעצמו עומד באותו מקום הקודש¹.

קריאה מעוררת את הזמן

כמו כן כהיום הזה שלדאבוננו אין לנו את בית המקדש בבניינו כיצד זוכים אנו לטהר את עצמנו לקראת הרגל? אמרו בספרים הקדושים שעל ידי שאנו עוסקים בפרשה זו זוכים אנו לטהרה וקדושה, וראה בספה"ק 'מאור ושמש' (פקודי) שכתב בזה הלשון: "וכן

וראתה בקושי את קצה גבו של אותו קדוש עליון.

והנה תיכף כשהציצה דרך אותו חרך קטן שהיה מאחורי הרב, בעודי עומד ומשוחח עמו, נענה פתאום ואמר לי: יש כאן מחוץ לבית אשה אחת המסתכלת אלי, צא נא במטותא החוצה, ותבקש נא ממנה שתסור הצידה, כי זה מפריע לי!

ועמדתי נבהל בחרדת קודש, עד היכן מגעת מדרגת קדושתו וטהרתו, שברוח קדשו הרגיש בדבר תיכף ומיד!

ה. בהיותי פעם ביחד עם אמי מורתי, מרת מיכלא איטא ע"ה, בעיר 'נתיבות', כדי לקבל את ברכת הקודש בביתו נאוה קודש של אביר הרועים הרה"ק רבי ישראל אבוחצירא זיע"א, הנקרא סידנא 'בבא סאלי'. נודע לנו שאין הצדיק מקבל פני נשים, ונאלצה איפוא אמי ע"ה להישאר מבחוץ, ואני נכנסתי פנימה לפני הצדיק.

ברם אמי הצדקנית חפצה והשתוקקה מאוד לחזות בפני הקודש, ולפיכך חיפשה ומצאה חלון קטן אחד, שהיה פתוח מעט, ודרכו הביטה פנימה

מצינו שכן צוה לנו הקב"ה שעסק התורה יהיה חשוב לפנינו יתברך שמו כאילו עשינו המעשה בידים, כי כך אמרו חז"ל (מנחות קי, א) 'זאת תורת העולה כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה, וכן כמה וכמה מצוות שאינם מצויים בזמן הזה אזי עסק תורתנו הוא במקום המעשה, דהיינו מצינו שנצטוונו לקרות פרשת פרה קודם פסח ושאר דברים כיוצא באלו שמפורש הרבה בגמרא ובמדרשים שעסק התורה הוא חשוב ומקובל לפנינו יתברך שמו כאילו עשינו הדברים עצמן בפועל ממש, רק שצריך לזה כוונת הלב לכוון בעסק התורה באהבה ויראה גדולה כדי להמשיך הקדושה הזאת עלינו כמו בעת שהיה הדבר בפועל'.

בדרך זו כתב גם בספה"ק 'עבודת ישראל' (פרשת פרה) וזה לשונו: "והנה בשבת פרשת פרה הקדימו לקרות פרשת פרה לפרשת החודש שיש בה טהרתן של ישראל כמ"ש בגמרא (ירושלמי מגילה ג, ה). ופירוש הענין, דבזמן שאין בית המקדש קיים דבר שפתינו לרצון לפני אדון כל כאילו קיימנו והקרבתנו הקרבנות וגם הפרה בהזאת שלישי ושביעי. ועל ידי קריאתה על כל פנים נטהר טהרה רוחניות לכבוד הרגל הבא עלינו. וזה הרמז איתא בפסוק (במדבר יט א-ב) וידבר ה' אל משה ואל אהרן זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר, דהיינו שיהיה זמן שדי באמירה לבד כאשר אין בית המקדש קיים. וזה אשר צוה ה' לאמר".

אף גם בספה"ק 'אוהב ישראל' (פרשת פרה) דרך בדרך זו, ולשון חכמים מרפא: "ענין קריאת פרשת פרה הוא ע"ד (הושע יד, ג) ונשלמה פרים שפתינו. כי בזמן שבהמ"ק היה קיים היה לנו אפר פרה לטהר אותנו. ועתה בעוונותינו הרבים שאין לנו אפר פרה אנו מטהרין את עצמינו בהתורה". וכן עוד רבות בספרים הקדושים ולא נקטנו כאן אלא בכמה מן המקומות בהם מוזכר דבר זה וראה שם עוד¹.

1. ומדעסקין בפרשת פרה - טהרה שהתרחש בישיבתו של הגאון המפורסם אמרתי להביא כאן מעשה נפלא רבי משה שמואל שפירא זיע"א, אותו

במקווה שהיתה קרה וצוננת בימות השבוע... וחוזר שוב לבית הבלן כדי להחזיר את המפתח, ומשם צועד רגלית חזרה אל הישיבה.

הסיפור כולו גזל ממנו זמן רב מדי יום, והיה מגיע אל היכל הישיבה בערך בשעה שבע, לאחר מבצע יומי לא קל... - אבל הכל היה שווה לו, בשביל אמונת הקדושה והטהרה העצומה שמשפיעה טבילת המקוה על האדם.

בחודשים הראשונים של הזמן הקפיד אמנם ללכת למקוה מדי יום, אבל בהגיע החורף הקשה נעשה המבצע מסובך יותר, הדרך הארוכה בצינת בוקר חורפית לא היתה קלה כלל ועיקר, הטבילה לאחריה במקווה קרה וצוננת קשה שבעתיים. ומאידך, הוא גם התרגל מעט לדרכי החיים ולהוואי החיים שבישיבה הליטאית, והוא החל תוהה בינו לבין עצמו, למה לי להיות כאן שונה מכולם?... לקום בשעה מוקדמת כל כך לפני כל הבחורים, ולצאת מדי בוקר למבצע מורכב שכזה... למה לי להשקיע מסירות נפש שכזו בשביל מקוה? - הוא החל לזלזל בדבר, מתחילה הפחית והלך רק פעם ביומיים, ולאחר מכן רק בשני וחמישי, עד שפסק לגמרי ללכת למקוה...

הבלן שם היה איש חסיד נאמן, ובפגישתו עם הראש ישיבה קבל בפניו על מנהגו היפה של אותו בחור, שהיה מקפיד בתחילת השנה לבוא כל יום ולבקש מפתח בשביל טבילת טהרה והתקדשות, והנה לאחרונה פסק כבר מלהגיע...

שמעתי מאת בנו של הראש-ישיבה זצ"ל - הגאון רבי אהרן שליט"א, המוכיח עד כמה יקרים וחביבים המה ההתאמצות והיגיעה בכדי להרבות טהרה וקדושה.

ישיבת 'באר יעקב' נודעה והתפרסמה כאחת מן הישיבות הליטאיות המצוינות ביותר, רוב רובם של הבחורים היו ליטאיים, אך מצוי לפעמים כמה בחורים חסידיים, שמעדיפים מסיבות שונות ללמוד בישיבות ליטאיות כידוע.

באחד המחזורים נכנס לישיבה בחור חסידי מופלג מאוד בתורה ויראת שמים, ששמעה של הישיבה הטובה הגיע לאוזניו וחפץ להתעלות בה. ראש הישיבה נהנה מאוד מבחור זה, שקידש שם שמים גם בתורתו הגדולה, וגם בהתנהגותו ודרכי חייו במידות טובות ודרך ארץ, ויראת שמים החופפת עליו תמיד.

דרכו של אותו בחור כפי שהתחנך בביתו היתה להקפיד על טבילת מקוה מדי יום ביומו לפני תפילת שחרית! - באותם זמנים היה המקווה סגור באמצע השבוע, לא היה בו צורך כי אם בערב שבת קודש... אך הבחור לא היה יכול שלא לפתוח את יומו בטבילת התקדשות, המוסיפה קדושה וטהרה עצומה על האדם!

הוא סידר אפוא לעצמו את הטבילה היומיומית! - הישיבה היתה ממוקמת רחוק מן המקווה, והבלן גר רחוק עוד יותר, אך הוא היה צועד מדי בוקר מרחק רב עד ביתו של הבלן כדי לבקש את המפתח, והולך לטבול

טהורים ירשוה ויקדשוה

"בשעה שעלה משה למרום מצא להקדוש ברוך הוא עוסק וספרו בידו, ועוסק וקורא הפרשה זו בפרשת פרה אדומה - זאת חוקת התורה. ולמה? אמר הקדוש ברוך הוא: איני עוסק אלא בטהרתן של ישראל!"

הלשון המובא לעיל הוא מתוך דברי חז"ל בפסיקתא רבתי (פרה - פיסקא יד), ואחר שרואים את דברי המדרש, דומה הדבר שאין כל צורך להוסיף ולבאר את גודל חשיבות ונחיצות עניין הטהרה לישראל, כי אם הקב"ה עצמו עוסק בטהרתן של ישראל הרי זה סימן לבנים לידע עד כמה צריך להיזהר בזה.

הרי כל העניין שקבעו חז"ל לקרוא את פרשת פרה בשבת זה ולא בשבת הבאה, גם היא מעידה על גודל החשיבות והמשקל הכבד

אותו חסידישער בחור, על חשבון קופת הישיבה! - הוא טען שהישיבה צריכה לדאוג לכל בחור להתעלות חינוכו על פי דרכו (משלי כב, ו), ואם דרכו של אותו בחור היא לפתוח את יומו בטבילת מקוה לפני התפילה, שכך קיבל והתחנך בביתו ובקהילתו, והרי הוא נמנה בין תלמידי הישיבה. - הרי שמחובתה של הישיבה להסדיר לו אפשרות טבילה, איני יכול לאפשר לחסידישער בחור להתקלקל אצלי בישיבה!!!!...

זו היא דוגמא של ראש ישיבה מורם מעם, הצועד בדרך אמת! הוא היה בהחלט יכול ללעוג מזה, או במקרה היותר טוב להעלים עין... אבל הוא הלך בהיפך, הוא הדריך את הבחור להיות חסידישער! ולא לשנות את דרכו!!!!

עוד באותו היום קרא ראש הישיבה הגה"צ רבי משה שמואל לאותו בחור, ושאלו במפגיע מדוע זה הפסיק ללכת למקוה? הבחור ענה שזה קשה לו מדי, ופירט בפניו את כל הקשיים הכרוכים בזה.

אך ראש הישיבה לא הסכים! "א חסידישער בחור וועט קומען ביי מיר אין ישיבה צו קיילע ווערן? חלילה וחס!" [- וכי על כך בא בחור חסידי בישיבה אצלנו, בכדי שיתקלקל פה? חלילה וחס!].

הוא הורה לבלן לשכפל במיוחד מפתח של המקוה עבור הבחור מכספי הישיבה, וכמו כן ציווהו לחמם את המקוה מדי יום ביומו במיוחד בשביל

שהעניקו חכמינו לנושא הטהרה, שהרי על פי סדר הדברים צריכין היו להקדים את פרשת החודש לפני פרשת פרה, דהא פרשת החודש שייכת לראש חודש ניסן ואילו שריפת הפרה לא היתה אלא למחרתו ביום השני לחודש ניסן, אלא אמרו בירושלמי (מגילה כה, ב ומוזא ברש"י מגילה כט, ב): "ולמה פרה קודמת, מפני שהיא טהרתן של ישראל, וראוי דנהדר בטהרה, לכך מקדימין".

מי מטהר אתכם

הזמן גרמא בשבת זו להתחזק ביותר ולעורר בעניין הטהרה בכלל ובטהרת המקוה בפרט, שגדולה מעלת טהרת המקוה לטהר את הטמאים באופן הנעלה ביותר, בין מטומאת הגוף ובין מטומאת הנשמה, וכבר אמרו במתניתין (יומא פה, ב): "אמר רבי עקיבא: אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין, מי מטהר אתכם - אביכם שבשמים, שנאמר 'וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם', ואומר 'מקוה ישראל ה'", מה מקוה מטהר את הטמאים - אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל".

הגה"ק בעל ה'ראשית חכמה' זיע"א (בשער האהבה פרק יא), כאשר הוא מעורר על חיוב הטבילה במקוה כהכנה לפני התפילה הוא כותב דברים המלהיבים כל לב ונפש בשבח ובמעלת טהרת המקוה, וראוי לנו להביא כמה מרגיטין טבין מבין השיטין, וזה לשונו: "הנה הטהרה על ידי הטבילה הוא סיוע גדול לידבק האדם נפשו באלקיו ובעבודתו, שבהיותו טמא הטומאה מטמטמת לבו של אדם, ועיקר האהבה והדבקות תלוי בטהרת הלב מהמחשבות הזרות, כמו שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים נא, יב) 'לב טהור ברא לי אלקים'. וכן כתב רבינו תם ע"ה בספר הישר, כי טהרת הגוף יחדש טהרה בנפש, ובהיות הגוף טמא בודאי יגיע קצת פגם לנשמה ואי אפשר שיכוון כראוי בלי שתבלבלהו מחשבה אחרת".

ובתוך הדברים מבאר ה'ראשית חכמה' את משנת הטהרה דרבי עקיבא, ואומר שאין המשנה עוסקת כאן בב' מיני טהרות אלא בטהרה אחת בלבד, ועל ידי שמטהר את גופו במי המקוה הריהו זוכה שהקב"ה מטהר את נשמתו, וראה את המשך דברי קדשו: "והבן

בזה מה שנאמר 'מה מקוה מטהר הטמאים אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל', דהיינו טהרת נשמותיהם הדבקות בשמו, נמצא הטובל הוא דבק בה' ממש לטהר גופו ונפשו, גופו במים ונפשו ברוחניות השם השורה שם, ובזה לא יזיקהו אפילו יהיה המים קרים כי מאחר שהוא דבק בה' אי אפשר שיבוא לו היזק, כמו שאמר המשורר (תהלים צא, כ), 'אומר לה' מחסי ומצודתי וגו' כי הוא יצילך מפח יקוש', דהיינו צנים פחים. וכן שאר המזמור, 'כי מלאכיו יצוה לך וגו' על כפים ישאונך פן תגוף באבן רגליך' ושאר המזמור"כ.

הקדושים, שהיה הוגה בהם תמיד בכל עת מצא.

בסיומה של אותה 'נסיעה רבת' הגיע רבי אברהם יצחק עד ארץ ברזיל הרחוקה שבדרום אמריקה לשהות של שבועים. משם אמור היה להפליג בדרכו בחזרה לארץ הקדש.

בברזיל התקבל בכבוד הראוי לתלמיד חכם חשוב ומורם מעם שכמותו. גם כאן זכה לארחו אחד מחשובי הקהלה הקדושה שבאחת הערים בברזיל.

כאשר בור היכן המקוה המקומי, כדי לטבל כדרכו, בטרם יפתח את סדר יומו בלמודיו השונים ובתפלת שחרית, הפתע עד מאד להודע שאין בכל אותה העיר אף לא מקוה טהרה אחד! הדבר צערו והטרידו; היתה שם קהלה חשובה של יהודים רבים יראים ושלמים, וכל ההסברים שתמצו לו בני המקום, שכבר התרגלו לנסיעה אל המקוה שבעיר אחרת בברזיל, לא התישבו על לבו.

ז. עשיר גדול לא היה ר' אברהם יצחק. לפיכך כשנצרך לחתן את ילדיו נאלץ לערך 'נסיעות מגבית' לחוץ לארץ, להדפק על פתחי נדיבי ישראל שבגולה. כך היה מחתן את ילדיו. הוא היה שוהה תקופות ארוכות במדינת הים, עד שנקבץ בידו כל הסכום הנצרך.

בארצות הברית במסע אסוף התרומות, בקר שם בערים רבות. כדרכם של המשלחים, היה שוהה כשבועים בעיר אחת, וכשסים בה את מלאכתו נסע לעיר אחרת, וכך דלג בין הערים השונות שברחבי אמריקה הגדולה.

באחד ממסעות דלוגיו שהה רבי אברהם יצחק על אדמת ארצות הברית חדשים רבים, כאשר נצרך להשיא באותה שנה כמה מבניו. בימים ההם היו תנאי הנסיעה קשים יותר, שלא כבימינו, לכן העדיף להשאר בגולה חדשים ארכים. עסוקו העקרי היה התורה הקדושה, משוש חייו - היא היתה אתו-עמו בכל מקום שגלה - הוא לא הלך לשום מקום בלעדי ספריו

בכתפיהם, העבירו מבטים רבי משמעות מזה לזה, והמסר ברור לכל - סכום זה בלתי אפשרי בשום אופן לגיס מתוך אנשי הקהלה!

ר' אברהם יצחק יושב כל אותה עת במקומו שב'מזרח' בחסר מנוחה. נכר בו שנפשו נסערת במבוכה קשה - כנראה חש בלבו שאם לא תצא מכאן עתה החלטה ברורה, שנגשים הישר להקמת המקוה, מי יודע אם תבוא הזדמנות נוספת; עתה ההתעוררות גדולה, והקהל חפץ בקדום הענין, והרי הוא עצמו - היוזם - עומד לצאת השבוע לדרכו, ומי ידחף את ענין המקוה?!

לפתע קם ר' אברהם יצחק על רגליו, ובהתרגשות גדולה פנה אל חברי הקהלה ואמר: "שמעו נא רבותי, חכמינו ז"ל הורו (ירושלמי ראש השנה פרק א הלכה ח): 'המתחיל במצוה אומרים לו גמרי' מאחר שהתחלתי במצוה רבתי זו, אינני יכול עוד להשאירה כך תלויה ועומדת... ידוע לכם היטב שהייתי בגולת אמריקה קרוב לשנה שלמה לצרכי מצות הכנסת כלה, לנשואי ילדי היקרים. צברתי במשך השנה החולפת סכום עצום, והנני מוכן לתרם לכם לאלתר את כל אותו הסכום בשלמות עבור בניית המקוה! הנני משליך יהבי על קוני וצורי, שבודאי יסיע בידי בזכות המצוה להשיא את הילדים בכבוד!"

הרב סים את דבריו הנוקבים והנרגשים, והתישב על מקומו.

תנך נעשה כל האולם כמרקחה. דבריו הקדושים שיצאו מעמק לב טהור, הציתו אש קדש בלבות בני הקהלה. הם

אברהם יצחק נסער מאוד לנכח קהלה שלמה בישראל שאין בה מקוה טהרה. הוא לקח זאת לעצמו כמשימה אישית שהתגלגלה לפתחו - לדאג למקוה טהרה עבור אנשי המקום! הוא החל בשיחות עם ראשי הקהל ועם חשובי הקהלה, ולא פסק מלדבר עמהם כל עת שהותו במקום על גדל חשיבות הדבר. לאחר שיחות רבות בנושא הצליח לארגן במוצאי שבת מסבת 'מלוה מלכה' בהשתתפות כל בני הקהלה, שבמהלכה תתקיים התרמה מיחדת לצורך מטרה זו.

סעודת מלוה המלכה התקיימה ברב פאר והדר ונשאו בה נאומים על ידי רבנים חשובים בגדל ענין 'טהרתם של ישראל'. ר' אברהם יצחק התרגש לנכח ההתעוררות הגדולה שאחזה בכל בני הקהלה.

בתם מסכת הנאומים החל סדר התרמה פמבית, כמקבל ב'דינרים' בארצות אלו. נשיא הקהלה נעמד על רגליו והחל לדבר 'תכלית' - הוא הציג בפני הנוכחים תחשיב מדיק מתוך דו"ח שהכין במיוחד, בו פרט את עלות כל מרכיבי הבניה בשלמות ההדר כנצרך, והללו הסתכמו בסכום עצום - בני הקהלה לא הרגלו מעולם לגייס סכומים אדירים שכאלו!

נפלה תדהמה בקהל; שקט מעיק שרר באולם - כלם ישבו משתאים כיצד ומנין נתן להתחיל בגיוס של אפלו שליש ורביע מאותו הסכום... איש לא פצה את פיו בהצעת תרומה כל שהיא; הכל הביטו בדריכות אל שלחנם של עשירי הקהל, בצפיה שיהיו הם פותחים כדרכם בדבר מצוה, אך גם הללו משכו

בלא טהרת המקוה לא ישיג גופי תורה ומצוות

בעניין זה ראה דברים חוצבי להבות אש שכתב בספה"ק 'מאור ושמש' (פרשת אמור) וזה לשונו: "בלתי אפשר לידע מה היא יראה, שילמוד ויתפלל ברתת ובזיע, כי אם שיהיה נזהר בטבילת עזרא. ואם הוא לומד או מתפלל ואינו נזהר בטבילה זו, אי אפשר בשום אופן להגיע לגופי תורה ומצוות. ואם הוא לומד ספרי קבלה והוא בלתי טהור, יוכל לבא חלילה על ידי זה לידי אפיקורסות".

"ובזמנים הקודמים שהיה דבר ה' יקר בימים ההם ולא היו יודעים מיראת הרוממות כלל, זאת היה מחמת שהיו לומדים תורה ולא נזהרו בטבילה זו, והכת שבתי צבי ימ"ש שהיו אז בימים ההם, ומזה נעשו אפיקורסים שלמדו ספרי קבלה בטומאת הגוף, והיה העולם שמם עד שבאו שני המאורות הגדולים לעולם, הבעש"ט הקדוש ואדמו"ר הר"ר אלימלך נבג"מ, והם פתחו שער לה' צדיקים יבואו בו שלא יהרהר אדם שום הרהור תורה עד שיטבול עצמו".

עוד כתב שם ב'מאור ושמש': "הכלל העולה מזה, מי שהוא לומד פשטות התורה בלתי טהור, אזי אינו יכול להשיג בשום אופן מה היא 'יראה', ומי שהוא לומד ספרי קבלה ואינו זהיר בטבילה זו יוכל לבא חלילה לידי אפיקורסות, והוא מטמא נפשות ישראל הנגררים אחריהם. אבל אם האדם מקדש ומטהר עצמו מקטנותו, וכל ימיו הוא לומד על טהרת הקודש, הוא משיג יראת הרוממות והוא יכול לקרב את נשמות ישראל להבורא ב"ה, ולהכניסם בגופי התורה ומצוות ויראת שמים, ואור קדושתו מופיע על תלמידיו ותלמידי תלמידיו ההולכים

לטהרתם של ישראל!" ולא זזו משם עד שעלה בידם לגיס את מלא הסכום!

אכן עד מהרה הוקם באותה עיר 'מקוה טהרה' בתכלית ההדור, המתנוסס עד היום לתפארה במרכזה של ברזיל!

החלו לשוחח ביניהם בהתלהבות: "הנה הוכיח לנו עתה כבוד הרב עד היכן מגעת מדת 'מסירות נפש' הנצרכת בשביל אותה מצוה גדולה! כנראה, בלי מסירות נפש, בלי שיוציא כל אחד מכיסו יותר מכדי יכלתו, לא נזכה כאן

בעקבותיו עד סוף כל הדורות. ועיינו הרואות אשר עדיין זורח בעולם אור קדושות שני המאורות הנ"ל.

ש'בת ב'ז ת'טהר

ואם שהדברים נכונים בכל ימות השנה ולגבי כל דבר שבקדושה, הרי שעל אחת כמה וכמה נאמרו הדברים על הטבילה בערבי שבתות וביום השבת קודש גופא, וכדאיתא ב'שער הכוונות' (דרושי קידוש ליל שבת, דרוש א ענין השולחן), שצריך האדם לטבול במקוה גם בערב שבת בכדי להבדיל בין ימות החול לקדושת השבת, וגם ביוםא דשבתא בכדי להמשיך עליו הקדושה העליונה של יום השבת שגדולה מקדושת ליל שבת קודש.

על פי זה נבוא לפרש את דברי המשורר בזמר הקדוש של 'כל מקדש' המושר בליל שבת, שם כתב הלשון: "טהורים יירשוה ויקדשוה", ויתכן לומר שהיתה כוונתו לומר, כי רק אלו המטהרים ומקדשים עצמם לכבוד שבת קודש, המה זוכים לרשת ולטעום מצוף קדושה והארת השבת קודש, ליהנות מזיווה ולשבוע משובה.

מרחוק - ה' נראה לי

והנה בפרשת פרה אנו מבחינים בדבר מאד מעניין, זאת חוקת התורה, ויקחו אליך פרה אדומה, והזה מדמה לטהר טמאים.

והלא מעשי הפרה - מעשי טהרה הם, מטרתה - לטהר ולקדש, והנה מצאנו שהמתעסק לשרוף את הפרה - הוא בעצמו נטמא!

הפלא ופלא. הוא עוסק במלאכת טהרה לטהר את האחרים, ולא זו בלבד שהוא אינו נטהר ג"כ בעבודה זו להדבק במעשה הטהרה, אלא להיפך - הוא בעצמו נהיה טמא!

מסביר בספה"ק "נועם אלימלך", כי הרמז במצוה זו הוא לבעלי התשובה.

בעל התשובה שעוזב את חטאיו ומתקרב אל בוראו, מתעסק הוא במלאכת טהרה, וחביב הוא מאד לפני הקב"ה.

אך כמשל הנ"ל, הקב"ה אינו רוצה שיישאר כך במצבו לעד, אלא להתעלות יותר ויותר במעלות הטהרה והקדושה, לפיכך מסתיר הקב"ה את פניו בביכול, נדמה כאילו לאדם הזה השב בתשובה כי אלוקים עזבו, כ"כ קשה לו, אינו מרגיש שום טעם וחשק, לא רק שעזב חיי תענוגות והנאות - גם עתה מתקשה הוא בעבודת הבורא ללמוד ולהתפלל ולהתגבר.

אבל האמת היא - אבא אוהב אותך מאד מאד! שמח ומרוצה מעבודתך, מכל התגברות קלה ומכל דקת לימוד, ורק כדי להרבות השכר וכדי לתת לך אפשרות להתעלות הלאה עוד ועוד - נראה כאילו רחוק ה', אבל "מרחוק" - "ה' נראה לי" (ירמיהו לא, ב').

ח. השמועה על בואו של הנגר המפורסם מהעיר הגדולה עשתה לה כנפיים בקרב כל אנשי הכפר.

הקבוצה שקדה על הלימודים ואט אט קלטו את הדרך כיצד לבחור עצים מתאימים, לנסר, לחתוך, להדביק וכו' וכו'.

הנגר המורה, לכל תלמיד יעץ והקשיב והביע התעניינות והרעיף מחמאות ודברי שבח, פרט למשה, התלמיד השקט והמוכשר, שמעולם לא פרגן לו מחמאה על הישגיו, תמיד השתדל המורה רק למצא לו חסרונות ולהעיר לו.

כך נמשך מצב זה יום אחרי יום, אשר כלל הלומדים נהנו מהתייחסות אוהדת והרעפת שבחים על כל הישג קטן, ורק משה, שהיה נראה כמצליח יותר בהבנת העבודה, זכה בכל יום ובכל שעה רק לקיטונות של ביקורת ותלונות

כולם הגיעו ובאו מגדול ועד קטן לחזות בפני האומן הגדול המתקן כלי עץ מיוחדים לכל כפרי הסביבה כבר שנים רבות, ועתה הגיע לבקר בכפר כדי לראות את כלי יגיעתו איך הם נראים.

בעת המעמד הגדול של קבלת הפנים הנרגשת, הכריז הנגר לאזני כל בני הכפר, כי מתכוון הוא לפתוח כאן בקרוב קורס מיוחד לבני הנוער המצויינים והמוכשרים, כדי ללמד את אומנות העץ ותורת הנגרות.

ואכן, תוך זמן קצר נלקטו ונאספו אליו קבוצה איכותית של נערי הכפר, אשר מתעניינים במלאכת העץ, והנגר הנערץ והמפורסם התחיל ללמד

וזה הרמז שהפרה מטמאת את הטהורים, היינו - ע"י מעשי הפרה והטהרה נדמה לו כי "טמא" הוא ו"רחוק" הוא, אך באמת - אהוב הוא וכולו קדוש וטהור ומעולה ומשובח.

ויתכן כי לזאת יקרא למצוות טהרת הפרה "חוקת התורה", וכי מדוע רק זאת חוקת התורה, יותר משאר חוקות ומצוות, אלא כנ"ל, היסוד הזה - הבא ליטהר ולשוב לבורא - מתחילה יש כעין הסתר פנים להתאמץ יותר ויותר בעבודת ה', ולבסוף מסייעין אותו ליכנס לכל הפתחים, וזאת באמת חוקת ויסוד כל התורה.

'לב טהור ברא לי אלקים!'

אכן עיקרה של שבת טהרה דידן, היא טהרת הלב^כ. על דרך שאמר הכתוב (תהלים נא, יב): "לב טהור ברא לי אלקים". וכאשר האריך

כולם - אתה תצמח ותגדל להיות הנגר הגדול והמפורסם בדור הבא!

על כל שגיאה ומכשול קטן, ועל הצלחותיו - לא קיבל שום עידוד.

"ועתה, הבן נא אותי, אילו בחרתי להחמיא לך על כל הצלחה קטנה ולשבח אותך על כל התקדמות, כי אז היית נעצר במקום הזה, ולא היית מתאמץ להגיע ליותר, רק בגלל אהבתי אותך, בגלל שאני חפץ באמת בהצלחתך העתידית, עשיתי את עצמי מתרחק ממך, זעפתי לך פנים, נתתי לך להשתדל ולהתקדם עוד ועוד, ועתה - לך בכוחך זה ותצליח!"

ביום מן הימים פנה משה השקט אל הנגר הגדול, ובהביעו דברי התנצלות ואי נעימות ביקש להבין מדוע נגרע חלקו משאר חבריו, למה מקבל הוא יחס כה קפדני וזועף ואינו נהנה לעולם ממילה טובה ומחמאה.

המורה הנגר קרבו אליו, חבקו בחום אל לבו, וכך לחש לו לאזנו בשקט:

ט. הבה נא נתבונן בטיב המעשה הנפלא שלפנינו, ונלמד כיצד תלוי הדבר אך ורק בלבו של אדם, וכיצד ניתן לטהר טמאים, באומר קדוש...

"תלמידי יקירי משה'לה, האמן לי כי אוהב אני אותך יותר מכל בני הקבוצה! חביב אתה עלי מאד, ורק כך בחרתי מכל הנערים!

הרבי הקדוש המפורסם רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא זיע"א

"את כישוריך הנפלאים גיליתי מיד ביום הראשון, וראיתי כי מבין

צאנו, אולי שם יוסר הלוט, ויתגלה המטמון הנדיר ביפעת ייקרת, על מה ולמה זכה ריקא זה להיות שכן לצדיק קדוש ונשגב?

למחרת המתין לו הרב ביער בזווית נחבאה, ובלש אחריו בשבע עיניים, בניסיון ללמוד להבין ולגלות, היכן מתחבא כאן היהלום היקר המאיר והזורח כל כך בעולמות העלונים???

אך גם כאן במעבה היער, נחל הרב אכזבה קשה, אותה בורות עם אותה ריקנות... ריקנותו של אותו ריקא ובערותו עלו עד למעלה ראש... הוא הסתובב בלא כלום ביער, כשהוא נהנה מן הנוף המוריק ומן השקט הפסטורלי. מפעם לפעם חילל מעט בחלילו איזה ניגון סתמי, כדי להרגיע את צאנו. כמעט ולא ניכר שום הבדל בין רועה לנרעה... מלבד מה שהללו הלכו על ארבע וליחכו את העשב שבאחו, וגמעו בצמא מן המים ששצפו ננהר הסמוך, ואילו הוא הלך על שתיים ושתה מצקלונו...

לפתע באחת, בלי שום הכנה מוקדמת, וללא שום סיבה ניכרת לעין, כך פתאום באמצע היער, נתפס האיש בתזזית מוזרה, הוא החל קופץ לגובה בכל כוחו בשדה הפתוח, קפיצה אחר קפיצה, הכי גבוה שרק היה יכול. כשהוא חוזר בפיו כל העת אחר מילה אחת ויחידה, שאותה צעק בקולי קולות אדירים, בכל כוחותיו ורצונותיו, ניכר כי לבו כמעט יוצא מקרבו, מרוב תשוקה הבורעת כאש להבה!

המילה אותה הוציא האיש המשונה והתימהוני הזה מפיו, היתה לא פחות ולא יותר: "טמא!!!" - כך,

בעל "אוהב ישראל", שאל פעם מן השמים לדעת, מי יהיה שכנו בגן עדן. כנודע מכמה צדיקים, שלענייני עבודתם נצרך להם לדעת עם מי יישבו למעלה. וגילו לו מן השמים, על רועה צאן אחד שבעיירה נידחת ורחוקה, שהוא שכנו...

חשב הרב, שכנראה מדובר בצדיק נסתר, קדוש ומורם מעם. קם אפוא ונסע אל אותה עיירה, להתחקות מקרוב אחר שכנו הנצחי, וחברו הקרוב בעולם שכולו אמת.

אך בהגיעו אל אותה עיירה, וראה במי המדובר... נכונה לו אכזבה קשה, מהר מאד הוא גילה שאין כאן לא נסתר ולא צדיק... - היה זה גבר גס ומגושם, עם הארץ מובהק, מפשוטי הפשוטים שבעם, שלא הכיר צורת אות, ומלבד עצם העובדה שהוא יהודי לא ידע כמעט כלום!

תמיהתו של הרב גדלה שבעתיים, הוא הבין בחכמת קדשו, שלא בחינם הראו לו משמים על רועה צאן נבער מדעת זה, שהוא אמור להיות שכנו למעלה. והחליט להתעכב מעט במקום, כדי לבחון ולעקוב אחריו מקרוב, שמא ימצא בו איזה מידה טובה, או מעלה מסוימת, שניתן ללמוד ממנו דרך בעבודת השם, בתור ה"שכן" שבגן עדן!

ברם עד מהרה נכזבה תוחלתו, ככל שעקב ובדק אחריו בכל מעשיו, לא מצא בו ולא כלום, הוא היה בור ריק אמיתי, שאין בו ולא כלום, "גאר נישט מיט נישט!".

החליט אפוא הרב כמוצא אחרון, לצאת אחריו אל היער ברעייתו את

אנכי, ושאני שייך לעם הנבחר בסיני עם סגולה, המאמינים בקל אחד למעלה בשמים, שהוא אוהב ומייקר מאד את העם המיוחד הזה! - כך גדלתי כל חיי, בידיעה זו בלבד, שהקב"ה שלמעלה בשמים, שברא את כל העולם, אוהב אותי עד מאוד, בהיותי שייך לאותי עם נבחר המיוחד ביותר עלי אדמות!

"הרגשתי" תמיד - ממשך הרועה בסיפור חיי - רצון עז, וחשק בוער בלב, להשיב לו אהבה, לזה שיושב שם למעלה בשמים! כשם שהוא אוהב אותי כל כך, גם אני רוצה מאד להחזיר לו אהבה!!! ידעתי שישנם דרכים כיצד להתקרב אליו, ולהתדבק באהבתו. כפי שראיתי יהודים אחרים, הדבוקים באהבת השם, בתורה ובתפילה ובמצוות ומעשים טובים. - אבל לדאבוני לא יכולתי להתחבר אליו בדרכים אלו, שכן כאמור אין בידי לא תורה ולא תפילה ולא כלום!

"רק" מילה אחת בלבד, נקלטה בזיכרוני הדל, ממה ששמעתי פעם בילדותי בקריאת התורה בבית הכנסת, מילה שמצאה חן בעיני, ולא היתה קשה מידי לקליטה, הלא היא המילה: "טמא!", משום מה התחברתי יפה עם מילה זו, ואהבתי אותה כל חיי, כי ידעתי שמקורה הוא מהספר תורה שבבית הכנסת! - אמנם אינני מבין כלל את משמעותה של מילה זו, למה היא מכוונת, אבל ברור לי בוודאות, שכך שמעתי את הבעל קורא כשקרא מספר התורה את המילה הזו, והיא נקלטה בי, ברוך השם...

"יום" אחד עלה בלבי רעיון, שאף אם אמנם אינני יודע כלום כלום, לא

מילה אחת בלבד, שאותה הגה פעמים רבות, פעם אחר פעם, בהתלהבות משונה עד מאד, כשכל כולו גועש ורועש בקפיצות אדירות לגובה בכל הכוח והמרץ: "טמא, טמא, טמא!!!!". התקפה זו חזרה על עצמה מדי כמה שעות, ובכל פעם היה צועק ומכריז בקולי קולות: "טמא, טמא!!!!", עד שנפל תחתיו באפיסת כוחות.

המראה היה לחרדת אלקים, והחידה המוזרה גדלה פי כמה וכמה...

החליט הרב שאין ברירה, מוכרחים לשאול את פי האיש בעצמו לפשר מעשיו. - יצא לו הרב ממחבואו, ניגש אל האיש, בירכו לשלום, והחל לגולל עימו שיחה נעימה, תוך כדי שיחתם שאל הרב את האיש לפשר התנהגותו המוזרה ביער, וקפיצותיו התימהוניים לגובה.

האיש שראה לפניו רב חשוב וצדיק, לא היסס לפתוח את סגור לבו. וכה סיפר:

"נולדתי" בכפר קטן לא הרחק מכאן, אבי היה אדם כפרי פשוט, שאף שגידלני בילדותי באהבה ובמסירות, לא היה בכוחו ללמדני תורה כלל, שכן גם הוא עצמו לא ידע הרבה... והנה התייתמתי בגיל צעיר, לא היה מי שידאג ללמדני כלום, גם מצידו לא ניחנתי בכישרונות טובים, בלשון המעטה... כך שמעולם לא למדתי לדאבוני כלום, ולא קלטתי שום דבר בתורה וביהדות. כפי שהרב רואה אינני יודע לא ללמוד ולא להתפלל, ואפילו לא לומר ברכה אחת כראוי. רק דבר אחד בלבד ידעתי מעודי, שאיש יהודי

בעבור אהבת השם יתברך היוקדת בקרבו בתמימות ובשלמות!

אולם בכך עדיין לא תם סיפורנו...

למחרת בלילה, כשעלה הרב על יצועו, התגלה לו בחלום שאיבד את

כל חלקו בעולם הבא! - מדוע? - התברר אפוא שאותו רועה כפרי, שהיה לו ראש סתום מכל צדדיו... לא הצליח לקלוט ולשחזר את המילה החדשה שלימדו הרב. כשהרב לימדו את אותה המילה, הוא התבייש לומר בפניו, שבעצם הוא לא קלט אותה כראוי, הוא לא ידע להגות כראוי את המילה החדשה 'טהור'. ואילו את המילה 'טמא' גם כן הפסיק לומר, שכן הרב הרי אמר שאין היא מילה יפה... לכן החליט האיש לעצמו ששב ואל תעשה עדיף... 'יותר טוב לא לומר כלום, מאשר לומר מילה לא טובה, שאין הקב"ה אוהב' - הסיק לעצמו הרועה.

אבל למעלה בשמים, היה חסר מאד את העבודה היקרה והמיוחדת של הרועה הזה... קפיצותיו ושאגותיו שהוציא בכל הכוחות, בתום לב ובשלמות, חסרו מאד. בכל פעם שהיה מקפץ ומפזז ומכרכר בכל עוז "טמא טמא!!!" נעשה שמחה גדולה עד מאד למעלה בשמים, וכל הפמליא של מעלה באו לחזות במחזה הנהדר הזה, של יהודי המוסר את כל לבו לפני השם יתברך באהבה ותשוקה עזה. - הרי לא בכדי בחרו בו, להיות שכנו של הצדיק הגדול! ועתה משנמנע הרועה מעבודתו, נחסר התענוג והנחת רוח הגדול הזה, שהעלה והקריב "ריח ניחוח לה", נחת רוח אמיתי ותענוג וקורת רוח לפניו יתברך, שהיה כביכול מתפאר ומתקשט

ללמוד ולא להתפלל, ולא לברך וכו'. - אבל עדיין יש בידי מילה אחת מן התורה הקדושה, שאני כן יודע. הלא היא המילה שנקלטה בי בקטנותי: "טמא!", והחלטתי שעם מילה זו אפשר גם כן להתחבר ולהשיב אהבה לאבי שבשמים. ואכן מאז, משתדל אני מדי יום לבטא את אהבתי לבורא העולם, האוהב אותי כל כך, ונתן לי את כל צרכי ביער היפה והנפלא הזה, במילה היקרה שיש בידי. ולכן במקום להתפלל או ללמוד בבית הכנסת, מסתפק אני בקפיצות עזות שאני קופץ ומנתר בכל כוחי ויכולתי, לפני השם יתברך, ואני קורא לפניו את המילה הידועה לי מספר התורה: "טמא, טמא!"

הרב התפעל עד מאד מסיפורו המדהים של הרועה, עתה הבין היטב את פשר מעלתו הגדולה למעלה בשמים, הוא החזיר לו אהבה על אהבתו, וחיזק אותו מאד בעבודתו המקורית והנעלה... תוך כדי שהוא מחזקו ומקרבו בחיבה וקרבה גדולה, ותומך בו ובסדר עבודתו המיוחדת. ואמר לו, שאכן הקב"ה למעלה בשמים, בוודאי נהנה מאוד בעבודת קפיצותיו הרמות הבוקעים מלב מלא על גדותיו באהבה ותשוקה עזה, לחי עולמים ברוך הוא.

הרב הורה לו אפוא שימשיך בעבודת קדשו, אבל רק הסביר לו דבר אחד, שהמשמעות של המילה "טמא", איננה טובה... ואולי עדיף להחליף את המילה הזו, במילה: "טהור!!!" שהיא מילה יותר טובה ויש בה משמעות טובה יותר... - וכך נפרד ממנו הרב בידידות ואהבה גדולה, כשדעתו נוחה ושקטה, מן השכן הקרוב אליו למעלה בגן עדן,

בזה רבינו הרמח"ל זיע"א, בספרו הנודע "מסילת ישרים" (פרק טז) בביאור מידת הטהרה, שעיקרה היא טהרת הרצון שבלב, עיין שם.

במבחן טוהר הלב, אין אנו בודקים אחר המעשים, כי אם באיכות הרצון. אם הרצון טהור ושלם, או שמא מעורבת בו גם פסולת רצון פסול, כי "רחמנא ליבא בעי" (סנהדרין קו, ב ורש"י).

במבחן זה של הרצון, מתקבלים לפעמים תוצאות הפוכות - אנשים שמעשיהם הנראים הינם בהיפוך מרצונותיהם. וזה מצוי בשני הכיוונים ההפוכים, יש לך אדם שלפי מעשיו נראה כפחות דרגא,

טהרת הלב ורצונו, לפעמים דווקא המילה "טמא" היא המבטאת את טהרת לב טהור זך ונקי, הבער בלהב אהבתו יתברך שמו, ותשוקתו!!!!

ללמדך מוסר השכל עצום, מטיב זה המעשה המשונה. - לכל איש מישראל באשר הוא שם, יש תפקיד ותכלית מיוחדת שמצפים ממנו בלבד, כשם שאין פרצופיהם שווים כך אין דעותיהם שוות. גם אם מרגיש אדם קושי בתורה ועבודה, הרי אין הוא נבדק על פי ההישגים, אלא על פי העמל והיגיעה והרצון. גם אם יחסית לחבריו נחשבים אלו הישגים קטנים מאד, הקב"ה מתענג מן המאמץ שמשקיע האדם בכל כוחו לבו ונפשו ולפי דרגתו. לפעמים יש יותר קורת רוח למעלה מהישג קטן שבא במאמץ קשה וכבד, מן ההישג הגדול שבא בקלות של בעלי הכישרונות! ועל המוכשרים והעילויים להבין, שלא לזלזל בחבר חלש, ובהישגיו המועטים, שכן יתכן שלמעלה בשמים נחשב הוא יותר ממני....

בעבודתו הפשוטה של אותו רועה עם הארץ. - ולכן הפסיד הרב את חלקו בעולם הבא!!!

כמובן, שהרב לא נח ולא שקט, עד אשר חזר אל אותו רועה בור ועם הארץ, ואמר לו: שמע נא ידידי היקר, התבוננתי שוב בדבר, והגעתי למסקנא שאין מן הראוי לשנות סדר עבודתך כל השנים, המשך אפוא לומר את המילה: "טמא!!!" בכל עוז ובכל לב, כאשר היית נוהג כל השנים, והמשך להעלות נחת רוח ליוצרך ולשמחו בתיבת "טמא" כרצונו יתברך שמו. וכלשון מדרש שיר השירים (ב, טו): "אמר הקב"ה (שה"ש ב, ד): ודילוגו עלי אהבה. זה עם הארץ שקורא לאהבה - איבה, כגון 'ואהבת' (דברים ו, ה) - ואיבת וכו'. אמר הקב"ה וליגלוגו עלי אהבה" עכ"ל ע"ש.

- הוא אשר דיברנו! "לטהר טמאים, ולטמא טהורים, באומר קדוש!" רחמנא ליבא בעי, והכל הולך אחר

אבל רצון לבו טהור בשלמות הטוב. ויש בהיפך, שמעשהו נראה טוב, אבל רצון לבו אינו בשלמות הטוב.

ובזה פירשו בספרים הקדושים, טעם שמצינו בחוקת הפרה סדר טהרה הפוך: "לטהר טמאים ולטמא טהורים". כי במבחן טוהר הרצון שבלב ניתן לפעמים 'לטהר טמאים' - אדם שבעינינו נראה כטמא וגרוע, אבל בלבו פנימה רצונו טהור וזך. וכן בהיפוך 'לטמא טהורים', אדם הנראה כטהור, ואינו מגלה טלפיו, ובסתר לבו טמא הוא.

וכל זאת נודע ונתגלה רק "באומר קדוש" - הוא הקדוש ברוך הוא בעצמו, שרק הוא לבדו בוחן לבב אנוש, וחוקר מסתרי פנימיות רצון הלב. כמו שנפסק להדיא ברמב"ם (פ"ג מהל' תשובה סוה"ב): "אין שוקלין אלא בדעתו של אל דעות, והוא היודע וכו'" עיי"ש.

